

קָם רַבִּי אַבָּא וְשָׂאל, מַה זֶה חֲשׂוֹךְ? סָבְבוּ הַחֲכָרִים וְלֹא הִגִּיעוּ לְמַה שֶּׁשָּׂאל. עָשׂוּ מַעֲשֵׂה, וְהִגִּיעַ קוֹל מִלְּפָנֵי רַבּוֹן הָעוֹלָם בְּפִסּוּק זֶה, (איוב ט') אֶרֶץ עֲפֹתָהּ וְגו', צְלָמוֹת וְלֹא סֹדְרִים וְתַפְעַע כְּמוֹ אֶפֶל. גִּיהֶנָּם מִלְּפָנֵי שְׁנֹבְרָא הָעוֹלָם הִיָּה גְנוּז לְרַשְׁעִים. אוֹי לְרַשְׁעִים שִׁיְהִי כְּשִׁיעֲשֵׂה הָאֱלוֹהִים אֶת אֱלֹהִים, (ישעיה ט) כִּי הִנֵּה הַחֲשׂוֹךְ יִכְסֶה אֶרֶץ וְעַרְפֵּל לְאֻמִּים וְעֲלִיף יִזְרַח ה' וְכַבֹּדוֹ עֲלִיף יִרְאֶה. אֲשֶׁרֵי חֲלָקָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא בְּרָא לָהֶם זֶה. (תהלים קמד) אֲשֶׁרֵי הָעַם שֶׁפָּכָה לוֹ אֲשֶׁרֵי הָעַם שֶׁה' אֱלֹהֵיו.

וַיִּגַּד לִיעֶקֶב וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְּנֵךְ יוֹסֵף בָּא אֵלֶיךָ. רַבִּי יוֹסֵי אָמַר, מִלֵּאָף הוּא שֶׁהָיָה עֲתִיד לִזְמַר טוֹב עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּשִׁיָּשׁוּבוּ לְקְדוּשׁ-בְּרוּךְ הוּא בְּכָל צְרָתָם, כְּשִׁיָּבֵא קִץ הַמְּשִׁיחַ. בְּכָל צְרָה שֶׁתָּבֵא עֲלֵיהֶם יֵאמְרוּ לְמַדָּה: בְּנֵיךְ בָּאִים אֵלֶיךָ. וַיִּגַּדְלוּ הַטּוֹבִים. אֲשֶׁרֵי חֲלָקָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּקְרְאוּ בְּנֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהֵם כְּמוֹ מִלֵּאָכִים. (איוב לח) וַיִּרְיֵעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים. הוֹי"ה מַה?

בֹּא רֵאֵה, מִנֵּיִן שֶׁקָּרָא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לִיעֶקֶב אֵל? אֵתָהּ בְּעֲלִיּוֹנִים, וְאַנִּי אֵתָהּ בַּתְּחִלָּה בְּתַחֲנוּנִים, וְאַנִּי אֵתָהּ אֲלוֹהִים בְּעֲלִיּוֹנִים. מַה זֶה אוֹמֵר? (בראשית יז) וַיַּעַל אֱלֹהִים מֵעַל אַבְרָהָם. הָאֲבוֹת הֵם מְרַכְּבוֹת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. שְׁנִינּוּ (מיכה יז) תַּתֵּן אֶמֶת לִיעֶקֶב חֶסֶד לְאַבְרָהָם. הָרִי שְׁתֵּי סְפִירוֹת בְּשִׁתֵּי מְרַכְּבוֹת גְּדוּלוֹת עֲלִיּוֹנוֹת.

שְׁלִישִׁי יִצְחָק. מַה זֶה (בראשית לא) וַיִּשְׁבַּע יַעֲקֹב בְּפָחַד אֲבִיו יִצְחָק. וּמִשּׁוֹם פָּחַד יִצְחָק שֶׁהָיָה סְפִירָה, שֶׁל יִצְחָק הִיא מְעֲלִיּוֹנִים, מִפְּרִשְׁת

קָם רַבִּי אַבָּא וְשָׂאל, מַאי חֲשׂוֹךְ. אֶסְתַּחֲרוּ חֲבָרִיא וְלֹא מָטוּ מַאי דְשָׂאֵלוּ, עֲבָדוּ עוֹבְדָא, וּמָטָא קָלָא מִן קָדָם רַבּוֹן עֲלֵמָא, בְּהָאֵי קָרָא, (איוב ט') אֶרֶץ עֲיֻפְתָּהּ וְגו' צְלָמוֹת וְלֹא סֹדְרִים, וְתוֹפְעַע כְּמוֹ אוֹפֵל, גִּיהֶנָּם מִקְּמֵי דְאַתְבָּרֵי עֲלֵמָא, הָוָה גְּנִיז לְרַשְׁיַעֲיָא, וְוִי לְהוֹן לְחִיִּיבָא, דִּיחֻוֹן פֶּד יַעֲבִיד אֱלֹהָא יַת אֱלִין, (ישעיה ט) כִּי הִנֵּה הַחֲשׂוֹךְ יִכְסֶה אֶרֶץ וְעַרְפֵּל לְאֻמִּים וְעֲלִיף יִזְרַח יְיָ וְכַבֹּדוֹ עֲלִיף יִרְאֶה. זַפְאָה חוֹלְקֵהוֹן דִּישְׂרָאֵל, דְּקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא בְּרָא לְהוֹן דָּא, (תהלים קמד) אֲשֶׁרֵי הָעַם שֶׁפָּכָה לוֹ אֲשֶׁרֵי הָעַם שִׁיְי אֱלֹהֵיו:

וַיִּגַּד לִיעֶקֶב וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְּנֵךְ יוֹסֵף בָּא אֵלֶיךָ. רַבִּי יוֹסֵי אָמַר, מִלֵּאָכָא הוּא, דְּהוּוּה עֲתִיד לְמִימַר טַב עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, פֶּד יִתִּיבוֹן לְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּכָל עֲקָתְהוֹן, פֶּד יִתִּי קָצָא דְמְשִׁיחָא, בְּכָל עֲקָתָא דְתִיתִי עֲלִיהוֹן, יִימְרוֹן לְמַכִּילְתָּא בְּרִיךְ אֵתִי לוֹתָהּ, וְיִתְפָּרְקוֹן טְבָאֵי. זַפְאָה חוֹלְקֵהוֹן דִּישְׂרָאֵל, דְּאַתְקָרִיאוּ בְּנֵי דְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאִינּוֹן כְּמִלֵּאָכִיא, (איוב לח) וַיִּרְיֵעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים, הוֹי"ה מַאי.

הָא חֲזִי, מִנֵּיִן שֶׁקָּרָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לִיעֶקֶב א"ל, אֵתָהּ בְּעֲלָאָה, וְאַנָּא אֵתָהּ בְּתַתָּא, (נ"א אֵתָהּ בְּתַתָּא, וְאַנָּא אֵתָהּ אֱלֹהָא בְּעֲלָאָה), מַאי קָא מִיִּרִי. (בראשית יז) וַיַּעַל אֱלֹהִים מֵעַל אַבְרָהָם, אֲבָהָתָן אִינּוֹן רְתִיכָאן דְּקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. תַּנָּא, (מיכה ז) תַּתֵּן אֶמֶת לִיעֶקֶב חֶסֶד לְאַבְרָהָם, הָא תַרִּין סְפִירָן, בְּתַרִּין רְתִיכָן, רַבְּרָבָן עֲלֵאִין. תְּלִיתָאָה יִצְחָק, מַאי (בראשית לא) וַיִּשְׁבַּע יַעֲקֹב בְּפָחַד אֲבִיו יִצְחָק. וְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְהוּוּה כְּרִסֵּי יִקְרָא רְתִיכָא עֲלָאָה, וְסְפִירָה דִּיִּצְחָק וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא כְּסָא כְּבוֹד, מְרַכְּבָה עֲלִיּוֹנָה, וְסְפִירָה